

Kysymyksiä ja vastauksia tienkäyttöverosta

Mikä on tienkäyttövero?

Tienkäyttövero olisi kuorma-autojen käytöstä Suomen tieverkolla valtiolle kannettava vero. Tällaisesta verosta tai käyttäjämaksusta käytetään myös nimitystä vinjetti. Vero koskisi kotimaisia ja ulkomaisia yli 12 tonnin kuorma-autoja ja ajoneuvoyhdistelmiä.

Kuinka paljon kuorma-autoista nykyisin kannetaan liikenneveroja?

Kotimaisista raskaista kuorma-autoista kannettiin vuonna 2017 ajoneuvoveroa noin 50 miljoonaa euroa. Keskimääräinen ajoneuvovero raskailta kuorma-autoilta oli noin 1 100 euroa.

Kuorma-autojen käyttämästä dieselpolttoaineesta maksettiin vuonna 2017 nestemäisten polttoaineiden valmisteveroa arviolta noin 670 miljoonaa euroa. Kuorma-autoliikenteen dieselpolttoaineen bensiiniä alemman verotason muodossa saama verotuki oli noin 370 miljoonaa euroa.

Mihin EU-säännökseen raskaan liikenteen verotus perustuu?

[Direktiivissä 1999/62/EY](#) säädetään raskaille tavarankuljetusajoneuvoille jäsenvaltioita velvoittavat ajoneuvoverojen vähimmäistasot, jotka jäsenvaltiot voivat halutessaan ylittää. Toisaalta direktiivissä määritellään säännöt ja enimmäistasot teiden käytöstä perittävistä tietulleista ja käyttäjämaksuista, joita jäsenvaltiot voivat halutessaan ottaa käyttöön.

Miksi hallitus esittää tienkäyttöveroa Suomeen?

Esityksen tavoitteena on ottaa käyttöön pääministeri [Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelmaan](#) sisältyvä raskaan liikenteen tienkäyttömaksu, siten että lisäkustannus kompensoidaan kokonaan kotimaiselle raskaalle liikenteelle ajoneuvoveroa alentamalla.

Kuorma-autoliikenteeltä teiden käytöstä perittäviä käyttäjämaksuja tai tietulleja on otettu jossain muodossa käyttöön lähes kaikissa EU:n jäsenvaltiossa. Jäsenvaltiot ovat siten yleisesti pyrkineet painottamaan sellaista raskaan liikenteen verotusta, joka kohdistuu tasapuolisesti kotimaisiin ja ulkomaisiin ajoneuvoihin. Kuorma-autojen ajoneuvoverotus on Suomessa kireämpää kuin EU-lainsäädäntö edellyttää.

Paljonko tienkäyttöveron määrä on?

Veron määrä laskettaisiin verovelvollisen valitsemalle käyttökaudelle, joka voisi olla 1, 7, 30 tai 365 päivää. Veron määrä olisi 400—1 122 euroa vuoden käyttökaudelta ajoneuvon EURO-päästöluokan ja akseliluvun mukaan. Kuukauden käyttökaudelta vero olisi kymmenen prosenttia ja viikon käyttökaudelta viisi prosenttia vastaavan ajoneuvon vuosiverosta. Päivän käyttökaudelta vero olisi kahdeksan euroa kaikille kuorma-autoille ominaisuuksista riippumatta.

Kiristyykö kuorma-autojen verotus uuden veron takia?

Verorasituksen kasvu kompensoitaisiin keventämällä ajoneuvoverotusta vastaavalla määrällä, jonka tienkäyttöveron on arvoitu tuottavan valtiolle kotimaisilta kuorma-autoilta. Keskimäärin verorasitus

ei siis muuttuisi kotimaisilla kuorma-autoilla. Yksittäisen kuorma-auton kohdalla verorasituksen keveneminen tai kiristyminen kuitenkin riippuisi akseliluvusta, EURO-luokasta ja jousitusyypistä.

Yli puolella ajoneuvoista verorasituksen muutos olisi enintään 200 euroa nykyiseen verrattuna. Vetolaitteettomien kuorma-autojen verotus kiristyisi noin 70 prosentilla ajoneuvoista. Noin 20 prosenttiin ajoneuvoista kohdistuisi yli 300 euron vuotuinen verorasituksen kiristys, mikä merkitsisi muutaman prosenttiyksikön kymmenyksen lisäystä tyypillisen ajoneuvon vuosikustannuksiin. Raskaiden ajoneuvoyhdistelmien verorasitus keskimäärin kevenisi. Verorasitus kiristyisi noin kolmasosalla täysperävaunuyhdistelmistä ja noin 60 prosentilla puoliperävaunuyhdistelmistä. Suhteessa ajoneuvoyhdistelmien vuosittaisiin kustannuksiin verorasituksen muutos olisi keskimäärin alle prosenttiyksikön kymmenyksen.

Paljonko veromuutosten on arvioitu tuottavan valtiolle?

Tienkäyttöveron arvioidaan lisäävän valtion vuotuisia verotuloja noin 34 miljoonalla eurolla, josta kotimaisten kuorma-autojen osuus olisi noin 28 miljoonaa euroa ja ulkomaisten noin kuusi miljoonaa euroa. Kotimaisten kuorma-autojen ajoneuvoveron alentamisen arvioidaan puolestaan vähentävän valtion verotuloja noin 28 miljoonalla eurolla. Veromuutosten yhteenlasketun vaikutuksen arvioidaan siten olevan vuositasolla noin kuusi miljoonaa euroa verotuottoja lisäävä. Kun otetaan huomioon tienkäyttöveron käyttöönotosta aiheutuvat veronkannon vuosittaiset noin 2,5 miljoonan euron kustannukset, ehdotettujen muutosten yhteisvaikutuksen arvioidaan olevan valtiontalouden kannalta vuositasolla noin 3,5 miljoonaa ylijäämäinen.